



Strasbourg, 12.2.2019.
COM(2019) 88 final

2019/0040 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o određenim aspektima sigurnosti i povezivosti željeznica s obzirom na povlačenje
Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Unije**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji. To znači da će se, ako se Sporazum o povlačenju¹ ne ratificira, primarno i sekundarno zakonodavstvo Unije prestati primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu od 30. ožujka 2019. („datum povlačenja”). Ujedinjena Kraljevina će tada postati treća zemlja.

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije bez sporazuma utječe na valjanost rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom iz članka 11. Direktive 2004/49/EZ izdana upraviteljima infrastrukture za upravljanje prekograničnom infrastrukturom koja povezuje Uniju i Ujedinjenu Kraljevinu i osiguravanje njezina funkcioniranja.

U svojoj je Komunikaciji „Pripreme za povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije 30. ožujka 2019.: akcijski plan za izvanredne situacije”² Komisija utvrdila načela na kojima se temelje mjere za izvanredne situacije te je istaknula da se tim mjerama neće nadomjestiti nepostojanje mjera pripravnosti koje su trebali donijeti dionici, kao ni kašnjenja u njihovoj provedbi. U toj je komunikaciji Komisija navela mjere koje smatra neophodnima, istodobno podsjećajući da će u kasnijoj fazi možda biti potrebne dodatne mjere.

Europsko vijeće (članak 50.) ponovno je 13. prosinca 2018. pozvalo na intenzivnije pripreme na svim razinama za posljedice povlačenja Ujedinjene Kraljevine, uzimajući u obzir sve moguće ishode.

O mogućim je posljedicama povlačenja Komisija raspravljala s državama članicama na seminarima koje je 2018. organiziralo Vijeće Europske unije. Štoviše, o učincima povlačenja, kao i mjerama pripravnosti opširno se raspravljalo tijekom niza posjeta svim državama članicama.

U području željezničkog prijevoza dionici mogu u većini slučajeva raznim mjerama ublažiti učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije na rješenja o sigurnosti i dozvole, posebno tako da uspostave poslovni nastan u nekoj od država članica i dobiju odgovarajuća rješenja o sigurnosti i dozvole u toj državi.

Međutim, kako bi se riješila pitanja izravno povezana s uslugama prekograničnog željezničkog prijevoza i osiguravanjem njihova kontinuiteta nakon datuma povlačenja, čime bi se ublažili poremećaji u Uniji, potrebno je da dotične države članice EU-a i Ujedinjena Kraljevina u pregovorima dogovore i potpišu sporazume. Sklapanje takvih bilateralnih sporazuma moguće je tek nakon što Ujedinjena Kraljevina postane treća zemlja.

Posebno je situaciju dvonacionalnog tijela nadležnog za sigurnost, osnovanog u skladu s Ugovorom iz Canterburyja, koji se odnosi na Eurotunel, potrebno prilagoditi uzimajući u obzir novi status Ujedinjene Kraljevine kao treće zemlje.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_withdrawal_agreement_0.pdf.

² COM(2018) 880 final, 13.11.2018.

Stoga je primjereno da Komisija predloži mjere kojima se osigurava kontinuirana valjanost rješenja o sigurnosti za određene dijelove željezničke infrastrukture u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a.

Takvo produljenje valjanosti trebalo bi biti vremenski ograničeno na ono što je nužno potrebno kako bi Ujedinjena Kraljevina i dotične države članice imale dovoljno vremena za sklapanje potrebnih sporazuma.

To se odnosi samo na rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom iz članka 11. Direktive 2004/49/EZ izdana upraviteljima infrastrukture za upravljanje prekograničnom infrastrukturom koja povezuje Uniju i Ujedinjenu Kraljevinu i osiguravanje njezina funkcioniranja.

Predloženim se odredbama želi osigurati kontinuitet usluga prekograničnog željezničkog prijevoza u skladu s primjenjivim pravnim zahtjevima Unije. Prekid tih aktivnosti prouzročio bi znatne socijalne i gospodarske probleme. Prijedlogom se osigurava usklađenost organizacija s pravom EU-a, a time se štite potrošači i građani.

Mjere iz ovog Prijedloga uvjetovane su time da se na infrastrukturu na državnom području Ujedinjene Kraljevine primijene sigurnosne norme istovjetne zahtjevima EU-a, koje se koriste radi osiguravanja prekogranične željezničke povezanosti.

Velike je poremećaje, međutim, moguće izbjeći samo ako željeznički prijevoznici i nacionalna tijela brzo poduzmu sve mjere potrebne kako bi se pravodobno, prije 30. ožujka 2019., izdale dozvole za pristup tržištu, dozvole za strojovođe, kao i sva ostala rješenja o sigurnosti potrebna za pružanje usluga na području Unije.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlog se smatra kao *lex specialis* kojim bi se uklonile neke posljedice proizašle iz toga da se Direktiva 2004/49/EZ više neće primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu. Predloženi su uvjeti strogo ograničeni na ono što je potrebno u tom pogledu, a cilj je izbjegavanje poremećaja u obavljanju usluga prekograničnog željezničkog prijevoza. Uz to, trebali bi se primjenjivati samo tijekom ograničenog razdoblja. U drugim će se slučajevima i dalje primjenjivati opće odredbe tih akata. Prijedlog je stoga u potpunosti u skladu s postojećim zakonodavstvom.

- **Usklađenost s drugim politikama Unije**

Prijedlog se odnosi na sigurnost i povezivost željeznica te se njime dopunjuje Direktiva 2004/49/EZ, a namijenjen je isključivo za rješavanje situacije povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije bez sporazuma o povlačenju.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova članak 91. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Budući da se prijedlogom postojeće zakonodavstvo Unije dopunjava odredbama kojima se omogućuje njegova pravilna primjena nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, cilj Prijedloga može se postići samo aktom na razini Unije.

- **Proporcionalnost**

Predložena se uredba smatra proporcionalnom jer se njome mogu izbjeći poremećaji tako da se osigura ograničena i nužna pravna promjena, koja obuhvaća potrebu za osiguravanjem kontinuiteta pružanja usluga prekograničnog željezničkog prijevoza između Unije i Ujedinjene Kraljevine. Njome se ne prelazi ono što je potrebno za postizanje tog cilja i u njoj se suzdržava od bilo kakvih opsežnih promjena ili trajnih mjera.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj prijedlog sadržava ograničen skup odredbi koje se odnose na vrlo specifičnu jednokratnu situaciju. Stoga nije primjereno izmijeniti Direktivu 2004/49/EZ ni Direktivu 2016/798/EU, koja ju je zamijenila s učinkom od 16. lipnja 2019. Relevantne odredbe koje se odnose na dotična rješenja o sigurnosti nalaze se u Direktivi 2004/49/EZ. S obzirom na navedeno čini se da je uredba Europskog parlamenta i Vijeća jedini primjereni oblik pravnog akta.

3. **REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA**

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Ne primjenjuje se zbog iznimne i jednokratne prirode događaja koji je bio povod za izradu ovoga prijedloga.

- **Savjetovanja s dionicima**

Posebne okolnosti u kojima su se vodili pregovori o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz Unije i situacija koja se stalno mijenja bile su glavne prepreke za provođenje javnog savjetovanja o Prijedlogu. Međutim, različiti dionici iz željezničkog sektora i predstavnici država članica iznijeli su pitanja koja proizlaze iz povlačenja Ujedinjene Kraljevine, kao i moguća rješenja.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Ove su informacije interno pravno i tehnički analizirane kako bi se osiguralo da se predloženom mjerom postiže željeni učinak, ali je ona istodobno ograničena na ono što je krajnje nužno.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka nije potrebna zbog iznimne prirode situacije i ograničenih potreba razdoblja u kojem se provodi promjena statusa Ujedinjene Kraljevine. Osim predloženog rješenja ne postoje druge bitno različite mogućnosti politike.

- **Temeljna prava**

Prijedlog nema utjecaj na primjenu ili zaštitu temeljnih prava.

4. **UTJECAJ NA PRORAČUN**

Nije primjenljivo.

5. OSTALI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Ne primjenjuju se zbog kratkoročne prirode predložene mjere.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o određenim aspektima sigurnosti i povezivosti željeznica s obzirom na povlačenje
Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Unije**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁴,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji. Ugovori se prestaju primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu od dana stupanja na snagu sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, dvije godine od te obavijesti, odnosno od 30. ožujka 2019., osim ako Europsko vijeće, u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom, jednoglasno odluči produljiti to razdoblje.
- (2) U području željezničkog prijevoza dotični prijevoznici mogu raznim mjerama ublažiti učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije na rješenja o sigurnosti, primjerice uspostavom poslovnog nastana u nekoj od država članica i dobivanjem odgovarajućih dozvola i rješenja o sigurnosti u toj državi.
- (3) Primjena sigurnosnih pravila Unije na Eurotunnel trenutačno je povjerena dvonacionalnom tijelu nadležnom za sigurnost osnovanom u skladu s Ugovorom iz Canterburyja. Sustav uspostavljen tim ugovorom potrebno je prilagoditi uzimajući u obzir status Ujedinjene Kraljevine kao treće zemlje.
- (4) Mjere iz ovog Prijedloga uvjetovane su time da se na infrastrukturu koja se koristi radi osiguravanja prekogranične željezničke povezanosti s Ujedinjenom Kraljevinom primijene sigurnosne norme i postupci istovjetni zahtjevima Unije.
- (5) Kako bi se dotičnim strankama omogućilo da sklope potrebne sporazume i poduzmu sve ostale mjere potrebne za izbjegavanje poremećaja uzimajući u obzir status

³ SL C [...], [...], str. [...].

⁴ SL C [...], [...], str. [...].

- Ujedinjene Kraljevine kao treće zemlje, potrebno je produljiti razdoblje valjanosti određenih rješenja o sigurnosti.
- (6) Takvo produljenje valjanosti rješenja o sigurnosti trebalo bi biti vremenski ograničeno na ono što je nužno potrebno kako bi dotične države članice imale dovoljno vremena za poduzimanje potrebnih koraka u skladu s primjenjivim odredbama prava Unije.
 - (7) Radi izbjegavanja velikih poremećaja u pružanju usluga prekograničnog željezničkog prijevoza između Unije i Ujedinjene Kraljevine bit će nužno i da željeznički prijevoznici i nacionalna tijela brzo poduzmu sve mjere potrebne kako bi se pravodobno, prije 29. ožujka 2019., izdale dozvole za pristup tržištu, dozvole za strojovođe, kao i dozvole te rješenja o sigurnosti potrebna za pružanje usluga na području Unije.
 - (8) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu oduzimanja povlastica dodijeljenih imateljima rješenja o sigurnosti ako se ne osigura da se na svu relevantnu infrastrukturu primjenjuju sigurnosne norme istovjetne zahtjevima Unije. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁵. Za donošenje tih mjera potrebno je provesti postupak ispitivanja s obzirom na njihov mogući utjecaj na sigurnost željeznica. S obzirom na hitnost situacije, Komisija bi odmah trebala donijeti primjenjive provedbene akte.
 - (9) S obzirom na hitnost koja proizlazi iz okolnosti istupanja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije, trebala bi se primjenjivati iznimka od razdoblja od osam tjedana iz članka 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
 - (10) Odredbe ove Uredbe trebale bi hitno stupiti na snagu i početi se primjenjivati od sljedećeg dana nakon dana prestanka primjene Ugovorâ na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj, osim ako do tog datuma na snagu stupi sporazum o povlačenju sklopljen s Ujedinjenom Kraljevinom,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju posebne odredbe, s obzirom na povlačenje Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske („Ujedinjena Kraljevina”) iz Europske unije, za određena rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom izdana u skladu s Direktivom 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶.

⁵ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije, SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁶ Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga u željezničkom prijevozu i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti, SL L 164, 30.4.2004., str. 44.

2. Ova se Uredba primjenjuje samo na rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom iz članka 11. Direktive 2004/49/EZ izdana upraviteljima infrastrukture za upravljanje prekograničnom infrastrukturom koja povezuje Uniju i Ujedinjenu Kraljevinu i osiguravanje njezina funkcioniranja, valjana na dan koji prethodi datumu početka primjene ove Uredbe.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se relevantne definicije iz Direktive 2004/49/EZ i provedbenih akata donesenih na temelju te direktive. Relevantne se definicije iz Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ te svih delegiranih i provedbenih akata donesenih na temelju te direktive primjenjuju od datuma na koji ona postane primjenjiva na rješenja o sigurnosti iz članka 1. stavka 2.

Članak 3.

Razdoblje valjanosti rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom

Rješenja o sigurnosti iz članka 1. stavka 2. valjana su tri mjeseca od datuma početka primjene ove Uredbe.

Članak 4.

Pravila i obveze u pogledu rješenja o sigurnosti

1. Rješenja o sigurnosti na koja se primjenjuje članak 1. stavak 2. ove Uredbe podliježu pravilima koja se na njih primjenjuju u skladu s Direktivom 2004/49/EZ i Direktivom 2016/798/EU od datuma na koji ona postane primjenjiva na ta rješenja o sigurnosti te provedbenim i delegiranim aktima donesenima na temelju tih direktiva.
2. Imatelji rješenja o sigurnosti iz članka 1. stavka 2. i, prema potrebi, tijelo koje ih izdaje, ako se razlikuje od nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost na čijem se državnom području unutar Unije infrastruktura nalazi, međusobno surađuju i dostavljaju sve relevantne informacije i isprave nacionalnom tijelu nadležnom za sigurnost.
3. Ako informacije ili isprave nisu dostavljene u rokovima koje je u svojim zahtjevima utvrdilo nacionalno tijelo nadležno za sigurnost iz stavka 2., Komisija može, nakon što primi obavijest nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost, provedbenim aktima donesenima u skladu s člankom 7. stavkom 2. oduzeti povlastice dodijeljene imatelju rješenja o sigurnosti u skladu s člankom 3.
4. Imatelji rješenja o sigurnosti iz članka 1. stavka 2. ove Uredbe odmah obavješćuju Komisiju i Agenciju Europske unije za željeznice o svim postupcima drugih tijela nadležnih za sigurnost koji bi mogli biti u suprotnosti s njihovim obvezama koje proizlaze iz ove Uredbe, Direktive 2004/49/EZ i Direktive 2016/798/EU.

⁷ Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (preinaka), SL L 138, 26.5.2016., str. 102.

5. Prije oduzimanja povlastica u skladu sa člankom 3. Komisija o svojoj namjeri pravodobno obavješćuje nacionalno tijelo nadležno za sigurnost iz stavka 2., tijelo koje je izdalo rješenja o sigurnosti iz članka 1. stavka 2., imatelje takvih rješenja o sigurnosti, kao i nacionalno tijelo Ujedinjene Kraljevine nadležno za sigurnost, i pruža im mogućnost da se izjasne.

Članak 5.

Sigurnosne norme

1. Nacionalno tijelo nadležno za sigurnost iz članka 4. stavka 2. nadzire norme u području sigurnosti željeznica koje se primjenjuju na prekograničnu infrastrukturu iz članka 1. stavka 2. Nacionalno tijelo nadležno za sigurnost o tome redovno izvješćuje Komisiju i Agenciju Europske unije za željeznice te, prema potrebi, prilaže i preporuku Komisiji da djeluje u skladu sa stavkom 2.
2. Ako Komisija opravdano sumnja da sigurnosne norme koje se primjenjuju na funkcioniranje infrastrukture obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe ili na funkcioniranje dijela iste infrastrukture koja se nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini nisu u skladu s relevantnim odredbama prava Unije, bez nepotrebne će odgode provedbenim aktima donesenima u skladu s člankom 7. stavkom 2. oduzeti povlastice dodijeljene imatelju u skladu s člankom 3.
3. Za potrebe stavka 1. nacionalno tijelo nadležno za sigurnost može zatražiti da mu relevantna nadležna tijela u razumnom roku dostave informacije. Ako u roku koji je utvrdilo nacionalno tijelo nadležno za sigurnost relevantna nadležna tijela nisu dostavila tražene informacije, Komisija može, nakon što primi obavijest nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost, provedbenim aktima donesenima u skladu s člankom 7. stavkom 2. oduzeti povlastice dodijeljene imatelju u skladu s člankom 3.
4. Prije oduzimanja povlastica u skladu sa člankom 3. Komisija o svojoj namjeri pravodobno obavješćuje nacionalno tijelo nadležno za sigurnost iz članka 4. stavka 2., tijelo koje je izdalo rješenja o sigurnosti iz članka 1. stavka 2., imatelje takvih rješenja o sigurnosti, kao i nacionalno tijelo Ujedinjene Kraljevine nadležno za sigurnost, i pruža im mogućnost da se izjasne.

Članak 6.

Savjetovanje i suradnja

1. Kako bi se osigurala provedba ove Uredbe, nadležna tijela država članica prema potrebi se savjetuju i surađuju s nadležnim tijelima Ujedinjene Kraljevine.
2. Države članice Komisiji na zahtjev bez nepotrebne odgode dostavljaju sve informacije dobivene u skladu sa stavkom 1. ili sve druge informacije koje su važne za provedbu ove Uredbe.

Članak 7.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor iz članka 51. Direktive 2016/797/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁸. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

Članak 8.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se od sljedećeg dana od dana prestanka primjene Ugovorâ na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s člankom 50. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji.
3. Ova se Uredba ne primjenjuje ako sporazum o povlačenju sklopljen s Ujedinjenom Kraljevinom u skladu s člankom 50. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji stupi na snagu do datuma navedenog u stavku 2.
4. Ova se Uredba prestaje primjenjivati tri mjeseca nakon početka njezine primjene u skladu sa stavkom 2.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

⁸ Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (preinaka), SL L 138, 26.5.2016., str. 44.